

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) เพื่อเร่งพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ของชาติที่มีทักษะของสังคมโลกและความชำนาญ พร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขัน โดยครูจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของตนเอง “ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน” เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษามัธยมศึกษายุคใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพัฒนาทักษะแห่งการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งการพัฒนาทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ และประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั่วประเทศ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียน โดยการกำหนดสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน มีความสามารถในการเรียนรู้ มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม มีความเป็นไทย เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพ ทักษะและความรู้พื้นฐานในการดำเนินชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสม มีความสนุกกับการเรียนรู้ มีโอกาสได้เรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ครบทุกด้านอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2553 : 1-2)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และกำหนดให้สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นหนึ่งในสาระการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนต้องเรียน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาปัญญา พัฒนาระบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตัดสินใจแก้ไขปัญหา โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เข้าใจธรรมชาติและชีวิต รู้จักและเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น รักการออกกำลังกาย และเล่นกีฬา รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งในด้านการป้องกัน การส่งเสริม และการดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดีอย่างถาวรทั้งตนเอง ของครอบครัว และชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 106) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถือเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญ

ที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 20) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้เป็นคนช่างสังเกต รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมนักเรียนให้เป็นคนคิดเป็น วิเคราะห์ได้ ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่าต่อตนเอง และมีความสุข (วิจารณ์ พานิช, 2555 : 29 – 31)

สุขศึกษาและพลศึกษา เป็น 1 ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมายบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพของมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ มีความสมดุล และมีคุณภาพ ให้ผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้ และเกิดการพัฒนากับความมั่นใจในตนเอง ความสามารถของตนเอง เกิดวิธีการเรียนรู้ด้วยพลังที่มีความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ เกิดความตระหนักและความรับผิดชอบต่อสุขภาพและสมรรถภาพทางกายของตนเอง สามารถตัดสินใจ และเลือกวิธีปฏิบัติในการดูแลสุขภาพ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นใจในชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และความปลอดภัยของผู้อื่น บนพื้นฐานของความเป็นไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 148, 164) สุขศึกษาและพลศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของคนในสังคมให้สูงขึ้น โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพจนมีวิถีชีวิต ที่มีสุขภาพดี โดยให้มีทั้งความรู้ ความเข้าใจ ทักษะหรือกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมตามแนวการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลรวมสุดท้ายคือ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาที่เป็นองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Holistic) ในทุกด้าน

จากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไม่หยุดยั้งนี้ ชาวชนต้องเผชิญสิ่งเร้ามากมาย ค่านิยมที่ดั่งามเริ่มเสื่อมถอย กระแสโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมที่ดั่งาม ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยม ให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดั่งามลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555 : ๖) รวมทั้งปัญหาเรื่องเพศที่รุนแรงล้อมรอบตัวเยาวชน จึงจำเป็นต้องเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างถูกหลักวิชาการ โดยจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา เพราะเป็นการพัฒนาทักษะชีวิตให้เยาวชนไทยเข้าใจตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองในช่วงของการเข้าสู่วัยรุ่น ต้องเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์และเข้าใจผู้อื่น สามารถวิเคราะห์ได้ถึงผลดีผลเสีย เลือก และรับผิดชอบต่อผลที่ตามมา มีทักษะที่จะรับมือหรือหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง จัดการกับตนเองและ

สัมพันธภาพกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย และมีสุขภาพะ (องค์การแพช. 2551 : บทนำ) ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในด้านหนึ่งได้ก่อให้เกิดปัญหาสังคมที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มประชากรที่มีอายุ 10 - 19 ปี หรือที่เรียกว่า “วัยรุ่น” เช่น ปัญหาความรุนแรง ปัญหายาเสพติด การใช้สื่อเทคโนโลยีในทางที่ไม่เหมาะสม และปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น หรือที่เรียกว่า “ท้องวัยรุ่น” ซึ่งประเด็นสำคัญของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากวัยรุ่นสู่การเป็นวัยผู้ใหญ่ กลายสภาพเป็น “แม่วัยรุ่น” หรือ “พ่อวัยรุ่น” ซึ่งสถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนับว่าเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยที่มีความซับซ้อน และส่งผลกระทบในมิติต่าง ๆ ต่อประเทศ เช่น มิติด้านสังคม มิติด้านเศรษฐกิจ และมิติด้านสาธารณสุข (โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ. 2556 : 56-69) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมถึงอิทธิพลของสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้วัยรุ่นมีทัศนคติ ค่านิยม แนวคิดในเรื่องเพศสัมพันธ์เปลี่ยนไป ซึ่งเป็นผลเสียมากกว่าจะเกิดประโยชน์ เพราะสื่อมีเนื้อหาช่วยยั่วเย้าอำนวยการให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กันอย่างอิสระมากขึ้น ขาดความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันการตั้งครรภ์ และขาดความพร้อมในการมีชีวิตรอบครัว ส่งผลให้วัยรุ่นเกิดปัญหาการตั้งครรภ์ในอัตราที่สูง (สุรศักดิ์ ฐานิพานิชสกุล. 2555 : 143 อ้างถึงใน มาลีวัล เลิศสาครศิริ. 2557 : 91) ปัจจุบันวัยรุ่นมักเห็นว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นเรื่องปกติ จึงทำให้วัยรุ่นขาดการป้องกันตนเอง เนื่องจากขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ดี และขาดความตระหนักถึงปัญหาที่จะตามมา (สุมาลย์ นิธิสมบัติ. 2553 : 12) ซึ่งพบว่าสถานการณ์การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมของวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น โดยพบว่าวัยรุ่นจำนวน 1 ใน 3 ขาดการป้องกันเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ในปี 2557 อัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหญิงอายุ 15 -19 ปี มีอัตราการตั้งครรภ์ร้อยละ 12.8 (สถิติสาธารณสุขและสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์. 2557 : 5) ซึ่งอยู่ในระดับสูงเป็นอันดับ 2 ของอาเซียน รองจากประเทศลาว โดยวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี คลอดบุตรเฉลี่ยวันละ 370 คน อายุต่ำกว่า 15 ปี คลอดบุตรวันละ 10 คน สำหรับปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น พบว่าส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจในวิธีการคุมกำเนิดไม่ถูกต้อง เข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพราะคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ครั้งเดียวจะไม่ตั้งท้อง และคิดว่าการใช้ถุงยางขัดขวางความรู้สึกทางเพศ และยังพบอีกว่ากลุ่มวัยรุ่นที่มีปัญหาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ และติดโรคจากการมีเพศสัมพันธ์จะเป็นกลุ่มของเด็กที่เรียนเก่งมากกว่ากลุ่มเด็กเกเร วัยรุ่นส่วนใหญ่ที่มีการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม และเป็นการตั้งครรภ์นอกสมรส พบว่า การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไม่ได้ฝากครรภ์ ร้อยละ 15.2 นำไปสู่การยุติการตั้งครรภ์โดยการทำแท้ง โดยวัยรุ่นร้อยละ 70 ใช้บ้านตัวเองในการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งวัยรุ่นไทยมีทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนว่าเป็นถือเรื่องปกติ (ศรีเพ็ญ ดันดิเวสส และคณะ. 2556 :10)

ปัจจุบันต้องยอมรับว่าปัญหาสาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว มาตรฐาน พ 2.1 ที่มีกรอบเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศศึกษา เป็นปัญหาของทุกสถานศึกษา ถือเป็นหนึ่งในหลายเรื่องที่ยากในการนำมาจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับสังคม โดยเฉพาะสังคมไทย เนื่องจากคิดว่าเป็น “เรื่องส่วนตัว” ไม่ควรนำมาเปิดเผยในที่สาธารณะ แต่หลังจากมีตัวเลขตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในกลุ่มวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น และตัวเลขของผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์เพิ่มขึ้น รวมถึงทำให้ความคิดในเรื่องการพูดถึงเรื่องส่วนตัวเริ่มเปลี่ยนไป แม้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว แต่ความยากในการจัดการเรียนรู้ยังไม่ลดลงจากเดิม เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ คิดถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ คำนึงถึงการจัดการเรียนรู้รอบด้าน ทั้งทักษะการคิดแก้ปัญหา ทักษะชีวิตเพื่อนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ เปิดโอกาสที่จะแก้ไขความเข้าใจที่ผิด ให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างเพียงพอ และการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนควรอยู่บนฐานความเชื่อและการให้คุณค่า เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดเห็นและมีความสามารถในการตัดสินใจ เลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตนเองได้ ผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ควรมีท่าทีและแนวคิดที่จะเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ที่เกิดผลอย่างแท้จริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ตนเองและตั้งคำถามอย่างจริงจังพร้อมคาดคะเนคำตอบที่จะเกิดขึ้น (องค์การแพธ. 2551 : 18) ขณะเดียวกันต้องวางพื้นฐานการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยด้วย รวมทั้งการพัฒนาทักษะให้ครูผู้สอนสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง ผู้เรียนสามารถร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยินดีรับฟังความคิดเห็นในวิถีชีวิตที่แตกต่างของผู้เรียนและผู้คนในสังคม ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของยุคสมัยและเทคโนโลยี (กษมา วรวรรณ ณ อุรุยา, อ้างถึงใน องค์การแพธ. 2551 : บทนำ) จากปัญหาดังกล่าว โรงเรียนและครูก็มีบทบาทสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันในการถ่ายทอดความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม และแบบแผนพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยการอบรมสั่งสอน จัดกระบวนการเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ปรัชญาการศึกษาที่สอนให้มนุษย์ “คิดเป็น ทำเป็น ทำได้” และเป็นที่ยอมรับกันว่า การพัฒนาทักษะชีวิตเป็นกระบวนการสร้างความชำนาญให้เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพ มีภูมิคุ้มกัน รอดปลอดภัยในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559 : 23) และการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมค้นพบความรู้ด้วยตนเอง สามารถ “คิดเป็น ทำเป็น ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์” มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการกับสิ่งท้าทายที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน (ทิสนา แคมมณี. 2555 : 49) ตลอดจนการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องดีงามของเพศชายและเพศหญิง เช่น การรักนวลสงวนตัว การไม่ชิงสุกก่อนห่าม การวางตัวให้เหมาะสมกับเพศและวัย เพราะนักเรียนเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านร่างกาย

ด้านจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งวัยรุ่นจะให้ความสนใจในเพศตรงข้ามและมีความต้องการทางเพศตามธรรมชาติ สามารถนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้อย่างไม่คาดคิด (บุญฤทธิ์ สุจริตน์. 2557 : 5 – 6)

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการจัดการเรียนรู้ รายวิชาสุขศึกษา สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวารินชำราบ พบว่า 1) ปัญหาจากตัวนักเรียน คือขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ต้องการให้ครูเป็นผู้ให้ความรู้มากกว่าที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมทางเพศ (เช่น ร้อยละ 20.93 ปัญหาการวางตัวต่อเพศตรงข้ามไม่เหมาะสมของนักเรียน ร้อยละ 16.27 ค่านิยมการมีแฟนหรือคูรักในวัยเรียน ร้อยละ 13.17 ค่านิยมการไปเที่ยวด้วยกันสองต่อสอง (ไปตามลำพัง) ร้อยละ 11.62 การขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันตนเอง ร้อยละ 11.62 สภาพครอบครัวที่เปิดโอกาสให้มีแฟนและมีคูรักในวัยเรียน ร้อยละ 8.52 ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจลงมือทำ ร้อยละ 6.20 การไม่รู้เท่าทันสื่อต่าง ๆ ในสังคม ร้อยละ 5.42 การเปิดโอกาสให้ฝ่ายชาย-หญิงสัมผัสร่างกาย ร้อยละ 4.65 การจัดการอารมณ์ทางเพศตนเองไม่ถูกต้องและปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ทำให้นักเรียนออกกลางคัน ร้อยละ 3.87 เป็นต้น) และ 2) ปัญหาจากปัจจัยการเรียนการสอน พบว่า ตำราเรียนจากสำนักพิมพ์ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการตามบริบทของนักเรียนมากนัก ขาดเอกสารประกอบการเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เฉพาะสาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ขาดสื่อการเรียนรู้ที่เป็นเทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 2.35) ทำให้ไม่บรรลุเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและเป้าหมายของโรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 2.75) (รายงานการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนวารินชำราบ. 2555 : 4-5) และข้อมูลบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรม การเรียนรู้ที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ส่วนหนึ่งมาจากความสนใจของนักเรียนเอง และพบว่าการที่นักเรียนมีความสนใจต่างกัน สาเหตุหนึ่งจากแรงจูงใจในการเรียนรู้ จากกระบวนการเรียนรู้ เพราะแรงจูงใจในการเรียนรู้มีบทบาทและความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนรู้ (พิมพ์ดา โยธาสมุทร. 2553: Online) จากสภาพปัญหาแสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์จากสภาพปัญหาที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้าใจและเอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนได้มีจินตนาการ ฝึกคิดวิเคราะห์ คิดเพื่อแก้ปัญหาถูกต้อง รู้จักตั้งคำถามกับสิ่งรอบตัวได้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 1-2, 22) การพัฒนาเยาวชนของชาติ

เข้าสู่โลกศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี ทำงานและอยู่ร่วมในสังคมโลกได้อย่างสันติ ปลอดภัย ตลอดจนมีทักษะชีวิตในการจัดการกับสุขภาพอนามัยอย่างมีระบบ มีความรู้สึที่ดีต่อการเรียนรู้ด้านชีวิตและครอบครัว แม้พฤติกรรมที่ผู้เรียนเลือกอาจไม่เป็นไปตามค่านิยมส่วนบุคคลที่สังคมผู้ใหญ่มองว่าดีแต่คนมีอยู่ก็ตาม

เอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว จึงมุ่งเสนอเนื้อหาสาระที่สอดคล้องครอบคลุมตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ซึ่งเป็นหนึ่งในสื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณค่า น่าสนใจ เข้าใจได้เนื้อหาได้ง่าย รวดเร็วขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 11 – 12) พร้อมสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ที่ใช้ประกอบแต่ละบทเรียนชีวิตที่มีเนื้อหาสอดคล้องกันสามารถใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ได้ทันที ฉะนั้นสื่อการเรียนรู้และกระบวนการเรียน โดยการบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตให้นักเรียนมีความรู้ในเนื้อหาสาระ มีทักษะการปฏิบัติที่ดี มีคุณธรรม ค่านิยมที่ดี นอกจากการเรียนรู้จากเอกสารประกอบการเรียนจะเป็นเสมือนกุญแจที่ไขไปสู่สรรพวิทยาการแล้ว การเรียนรู้ด้วยสื่อการสอนที่ทันสมัย ที่สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตประจำวัน และวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง (ทิสนา แหมมณี. 2554 : 21) จะช่วยยกระดับคุณภาพให้ดีขึ้น มีภูมิคุ้มกันที่จะสามารถรับมือกับภัยที่คุกคามทุกชนิดอย่างเท่าทัน และเกิดความปลอดภัยตลอดเวลา สามารถนำไปใช้ศึกษาค้นคว้า สู่การสรุปข้อค้นพบ และการสร้างความรู้ใหม่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน พัฒนาทักษะการคิด เพื่อตัดสินใจและแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงได้ และสิ่งสำคัญสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคมได้ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, และพะเยาว์ ยินดีสุข. 2550 : 11) ซึ่งการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียน ทั้งเป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศให้แก่ นักเรียน ยังเป็นแหล่งให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง จะช่วยพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี การรู้เท่าทันสื่อ การจัดทำสื่อและช่วยฝึกทักษะในการใช้เทคโนโลยีด้วยโปรแกรม PowerPoint /Clip VDO นำเสนอผลงาน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของการเรียนรู้ จะช่วยพัฒนาทักษะความสามารถตามสมรรถนะทั้ง 5 ด้าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จำเป็นและสำคัญมากในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช. 2555 : 40- 41) ดังนั้น การบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ ในสารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว จึงอยู่บนพื้นฐานแนวคิดที่นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดอย่างต่อเนื่อง มีโอกาสคิดวิเคราะห์ถึงสาเหตุ คิดหาทางเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ ทั้งการกำหนดปัญหา การสืบค้นข้อมูล การสร้างความรู้ใหม่ การนำเสนอความรู้และแนวคิดที่เกิดขึ้น เพื่อนำความรู้ ทางเลือก ทักษะ

ที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้กับตนเอง และผู้อื่นอย่างเหมาะสม ทำให้นักเรียนเกิดทักษะชีวิตในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ และหลีกเลี่ยง ลด ละ เลิก สถานการณ์ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ด้วยเหตุนี้ผู้รายงาน คาดว่าการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ ทั้งทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา และทักษะชีวิต ในกิจกรรมโครงงาน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว ที่จะช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้รอบด้าน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 จากสถานการณ์ปัจจัย พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ตลอดจนสร้างเสริมทักษะชีวิต คุณภาพที่ดีให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งจะเป็แนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์ และเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากการบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้จะช่วยพัฒนาทักษะชีวิตที่ช่วยเป็นเกราะป้องกันสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ และเป็นวัคซีนชีวิต ที่พร้อมจะเผชิญปัญหาต่าง ๆ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิตให้เกิดขึ้นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น มีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการใช้เอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ด้วยกิจกรรมโครงงาน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้

สมมุติฐานของการศึกษา

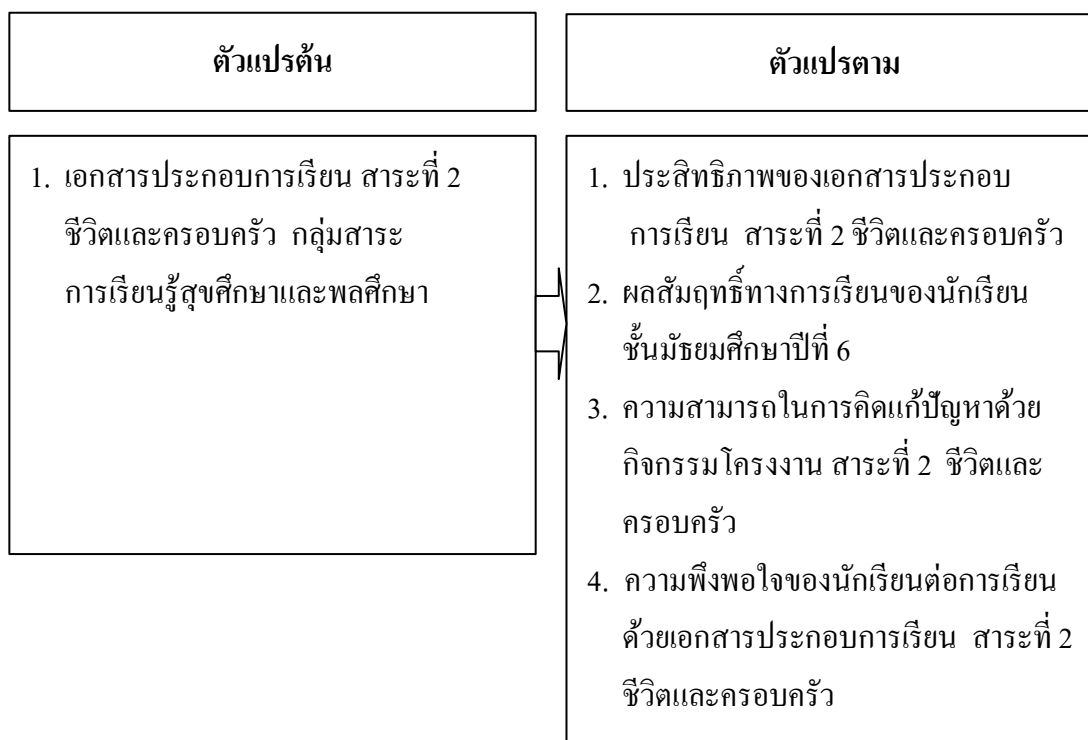
1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการใช้เอกสารประกอบการเรียน สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกัน โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ด้วยกิจกรรมโครงงาน สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก
4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ขอบเขตของการศึกษา

เพื่อให้การศึกษาในครั้งนี้มีแนวทางที่ชัดเจน เหมาะสมกับเวลา และองค์ประกอบอื่น ๆ ผู้รายงานได้กำหนดขอบเขตในการดำเนินงาน เพื่อให้การตอบข้อคำถามของการรายงานถูกต้องตามวัตถุประสงค์และข้อคำถามในครั้งนี้ ดังนี้

กรอบแนวคิดของการศึกษา

ผู้รายงานได้กำหนดกรอบแนวคิดในการดำเนินงาน เพื่อให้การตอบปัญหาของการดำเนินงานถูกต้องตามวัตถุประสงค์และข้อคำถามของการรายงานในครั้งนี้

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการพัฒนา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวารินชำราบ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 5 ห้องเรียน โดยการจัดนักเรียน แต่ละห้องเรียนแบบคละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน คือ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6/1 – 6/5 จำนวนรวม 129 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 33 คน ผู้รายงานใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนใกล้เคียงกัน มีพื้นฐานความรู้เดิมไม่แตกต่างกัน และผู้รายงานเป็น ครูที่ปรึกษาการจัดกิจกรรมตามโครงการ DLIT เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเป็นผู้ให้ข้อมูลในการรายงาน ครั้งนี้

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว มาตรฐาน พ 2.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโรงเรียนวารินชำราบ พุทธศักราช 2552 ผู้รายงานได้นำมาสร้างและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย

1. เอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 บทเรียนชีวิต

- บทเรียนชีวิตที่ 1 ถ้าเปิดโอกาส พลาดได้เสมอ
- บทเรียนชีวิตที่ 2 คบเพื่อนอย่างไร ภัยไม่เกิด
- บทเรียนชีวิตที่ 3 มีความรักอย่างไร ภัยไม่เกิด
- บทเรียนชีวิตที่ 4 ค่านิยมที่ดี มีค่าเสมอ
- บทเรียนชีวิตที่ 5 มีสติ ปลอดภัยได้เสมอ
- บทเรียนชีวิตที่ 6 พลาดแล้วน้ำตาจะร่วง ทวงคืนไม่ได้
- บทเรียนชีวิตที่ 7 ทำได้ลงคอ เขียวนะ
- บทเรียนชีวิตที่ 8 กิจกรรมช่วยเลี้ยง ปังจ้ยเลี้ยงทางเพศ
- บทเรียนชีวิตที่ 9 โรคที่มาเยี่ยม กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
- บทเรียนชีวิตที่ 10 ทักษะชีวิต ช่วยพิชิตปัญหา

2. สื่อ ICT โปรแกรม PowerPoint เป็นสื่อการเรียนรู้ สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีกรอบเนื้อหาสัมพันธ์กับเอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตครอบครัว จำนวน 10 บทเรียนชีวิต

- บทเรียนชีวิตที่ 1 ถ้าเปิดโอกาส พลาดได้เสมอ
- บทเรียนชีวิตที่ 2 คบเพื่อนอย่างไร ภัยไม่เกิด
- บทเรียนชีวิตที่ 3 มีความรักอย่างไร ภัยไม่เกิด
- บทเรียนชีวิตที่ 4 ค่านิยมที่ดี มีค่าเสมอ
- บทเรียนชีวิตที่ 5 มีสติ ปลอดภัยได้เสมอ
- บทเรียนชีวิตที่ 6 พลาดแล้วน้ำตาจะร่วง ทวงคืนไม่ได้

บทเรียนชีวิตที่ 7 ทำได้ลงคอ เชียนะ

บทเรียนชีวิตที่ 8 กิจกรรมช่วยเหลือ ปังจ๊ายเลี้ยงทางเพศ

บทเรียนชีวิตที่ 9 โรคที่มาเยี่ยม กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

บทเรียนชีวิตที่ 10 ทักษะชีวิต ช่วยพิชิตปัญหา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน 1 ภาคเรียน คือ การดำเนินงานในขั้นตอนการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว และสื่อ ICT โปรแกรม PowerPoint เป็นสื่อการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 บทเรียนชีวิต ในปีการศึกษา 2553 -2557 นำเอกสารประกอบการเรียนและสื่อการเรียนรู้ สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 บทเรียนชีวิต ที่พัฒนาและผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแล้ว นำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันผู้รายงานได้ให้นิยามความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เอกสารประกอบการเรียน หมายถึง หนังสือเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว ที่ผู้รายงานได้สร้างและพัฒนาขึ้นมา ตามมาตรฐาน พ 2.1 ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยได้วิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว มาตรฐาน และตัวชี้วัด พ 2.1 ม.6/1 - พ 2.1 ม.6/4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เพื่อสร้างและพัฒนาขึ้นมาจากการศึกษาข้อมูล การวิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียน ประกอบด้วย 10 บทเรียนชีวิต

คู่มือครูประกอบการใช้เอกสารประกอบการเรียน โดยการบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ที่ยึดหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นตัวผู้เรียน เน้นความรู้ความสามารถ เน้นประสบการณ์ เน้นกระบวนการ เน้นปัญหา และเน้นการบูรณาการการเรียนรู้ โดยยึดหลักการเรียนรู้โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ การเรียนรู้เชิงประสบการณ์

การเรียนรู้ด้วยวิธีปฏิบัติจริง และการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ ซึ่งแท้จริงแล้วการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นแนวคิดหรือหลักการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหลากหลายลักษณะ แม้ว่าจะใช้กระบวนการ หรือวิธีการที่แตกต่างกันไป แต่หากวิธีการและกระบวนการนั้นช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มตัว และผู้เรียนได้สร้างความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ จนเกิดเป็นความเข้าใจที่แท้จริง ถือว่าการสอนนั้น ๆ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ โดยนำเอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว และสื่อ ICT โปรแกรม PowerPoint เป็นสื่อการเรียนรู้ จำนวน 10 บทเรียนชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มาใช้เป็นส่วนประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว คือ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านวิเคราะห์ ด้านการสังเคราะห์ ด้านการนำไปใช้และด้านการประเมินค่า ซึ่งวัดจากการนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว หมายถึง คุณภาพของเอกสารประกอบการเรียน ที่สร้างและพัฒนาขึ้น มีความสมบูรณ์สอดคล้องกับสาระมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวารินชำราบ ที่ผ่านการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ได้จากการคะแนนของนักเรียนที่ทำกิจกรรมระหว่างเรียน ด้วยคู่มือครูประกอบการใช้เอกสารประกอบการเรียน แบบทดสอบ กิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการ คำนวณจากร้อยละของคะแนนที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมขณะเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการใช้เอกสารประกอบการเรียน สารที่ 2 ชีวิตและครอบครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาด้วยกิจกรรมโครงงาน สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สามารถคิดเพื่อแก้ปัญหาในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมโครงงาน ประกอบด้วย การเลือกประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษา การวางแผนการทำงาน การสร้างผลงานที่เป็นข้อสรุปของกลุ่ม และการนำเสนอผลงานด้วยกิจกรรมโครงงาน สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว จำนวน 21 ข้อ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวารินชำราบ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 33 คน

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ การแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นหรือทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ ด้วยเอกสารประกอบการเรียน สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว และสื่อ ICT โปรแกรม PowerPoint จำนวน 10 บทเรียนชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 19 ข้อ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เอกสารประกอบการเรียน สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว จำนวน 10 บทเรียนชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และสื่อ ICT โปรแกรม PowerPoint ที่สร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ครอบคลุมสาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว รอบด้าน ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบสำหรับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ ได้

2. ครูได้แนวทางในการพัฒนาและสร้างเอกสารประกอบการเรียน สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว และ ICT โปรแกรม PowerPoint กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรตามอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

3. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในสาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว สูงขึ้น สามารถนำความรู้ เจตคติ ทักษะตามสมรรถนะทั้ง 5 ประการ ที่เกิดจากการบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม ให้เกิดความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และยังช่วยพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน

4. นักเรียนสามารถประยุกต์ความรู้ ทักษะ กระบวนการ เจตคติ จากการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการเรียนสาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว และสื่อ ICT โปรแกรม PowerPoint โดยการบูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้ ไปวางแผนจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิต 10 บทเรียนชีวิต (สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล และผู้อื่นต่อไป

5. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการเรียน สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว ที่สร้างและพัฒนาขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียนวารินชำราบ ให้ประสบความสำเร็จ ในการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ สมรรถนะหลัก 5 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างปลอดภัย มีความสุขในองคร่วม (Holistic)